

Din nou despre retenția datelor de trafic

Din Germania...

Pe fondul unei tot mai profunde reconsiderări teoretice a problemelor retenției datelor cu caracter personal în mediul electronic, apelarea la elementele de ordin practic – mai precis, la diferitele evoluții normative din statele Uniunii Europene – se dovedește a fi de neînlocuit pentru a putea așeza dezbaterile pe un teren obiectiv, astfel încât să se faciliteze evaluarea cât mai corectă a raportului dintre valorile constituționale aflate în competiție.

Merită să amintim, în acest context, demersurile juridice inițiate la finele anului trecut în Germania, în scopul declarării ca neconstituționale a prevederilor legale referitoare la stocarea datelor în domeniul telecomunicațiilor. Germania este, de altfel, țara în care atenția justiției este, în ultima vreme, în mod predilect orientată către acest domeniu sensibil. Iar o dovadă elocventă a acestor dispute cu rezultate spectaculoase o reprezintă hotărârea pronunțată de Curtea Constituțională germană, în 27 februarie 2008, prin care a fost constatată neconstituționalitatea unei reglementări ce îngăduia autorităților polițienești și serviciilor de informații să efectueze percheziții la distanță ale computerelor personale, prin plasarea neautorizată de troieni pe hard-diskul acestora.

Putem remarca însă și în alte state o preocupare accentuată a autorităților publice însărcinate cu respectarea drepturilor și libertăților fundamentale asociate sectorului IT&C, de a asigura echilibrul între exigențele combaterii terorismului și fenomenelor infracționale, pe de o parte, și drepturile

constituționale ale utilizatorilor de servicii electronice, pe de alta.

...în Italia

Un raport elaborat de avocații firmei Portolano Colella Cavallo Studio Legale se concentrează asupra politicii pe care Autoritatea de Protecție a Datelor Private din Italia a înțeles să o aplice în această materie, ca efect al plângerilor formulate de utilizatori. Astfel, pe fondul unor controale întreprinse la providerii de telecomunicații italieni, Autoritatea a apreciat că managementul protecției datelor personale nu se conformează prevederilor Codului de privacy ce fusese adoptat la nivel de lege, în 2005, în ceea ce privește protecția și stocarea datelor cu caracter personal. În consecință, Autoritatea a luat măsuri de interdicție a conservării datelor de trafic internet colectate în mod ilegal. Interdicția a fost impusă unor operatori „gri” din Italia – Telecom Italia, Vodafone și H3G, aceștia fiind, în plus, obligați, să instituie metode tehnice adecvate, menite să securizeze datele cu caracter personal care sunt înmagazinate pentru scopuri legale, cum ar fi, de pildă, asigurarea dovezilor în cazul săvârșirii unor infracțiuni.

Reguli de retenție

Furnizorii de servicii italieni sunt, practic, limitați la a colecta și păstra doar informațiile care sunt necesare în procesul de facturare și de furnizare propriu-zis a serviciului, fără a avea permisiunea de a se concentra și asupra datelor referitoare la conținuturile accesate de clienți, adresele IP ale acestora, precum și paginile Web

Dr. Horațiu Dan Dumitru,
Avocat colaborator senior, S.C.A. „Mușat & Asociații”

care au fost astfel vizitate. Motivul acestei delimitări impuse de Autoritate constă în faptul că asemenea informații pot fi folosite în vederea configurării profilului utilizatorilor, în sensul de a se determina convingerile religioase ale persoanei, opțiunile sale politice, orientarea sexuală, starea sănătății, precum și relațiile cu alte persoane. Precizarea este foarte importantă și ea indică accentul plasat pe nevoia ocrotirii drepturilor și libertăților constituționale intim atașate persoanei utilizatorului de servicii online. Mai mult decât atât, Autoritatea a stabilit în sarcina operatorilor radierea datelor deja colectate, referitoare la cuvintele-cheie folosite de utilizatori cu ocazia accesării motoarelor de căutare.

Toate aceste reguli vizează nu doar serviciile internet, ci și pe cele specifice rețelelor de telefonie mobilă.

În plus, potrivit raportului avocaților italieni, Telecom Italia, în particular, nu are voie să folosească proxy-servere, tocmai în scopul de a evita adunarea de informații despre paginile Web accesate de utilizatori. În mod excepțional, asemenea sisteme informatice pot fi folosite doar pentru nevoile de facturare a clienților.

Față de toate aceste aspecte, considerăm că tema retenției datelor trebuie tratată nu doar prin prisma directivelor adoptate succesiv la nivelul UE, ci și în funcție de modul în care statele membre au înțeles să implementeze principiile europene în legislația lor internă, inclusiv în raport cu exigențele constituționale a căror validitate a fost sau este pe cale să fie testată în fața instanțelor naționale de contencios constituțional.